

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/74/2020
Identifikačné číslo spisu:	6118010357
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Šišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:6118010357.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Aleny Šiškovej a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Martiny Zeleňakovej na neverejnom zasadnutí konanom 22. apríla 2021 v Bratislave v trestnej veci obvineného Bc. Q. E., pre obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo 4. februára 2019, sp. zn. 4Tk/1/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. januára 2020, sp. zn. 5To/88/2019, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného Bc. Q. E. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo 4. februára 2019, sp. zn. 4Tk/1/2018, bol obvinený Bc. Q. E., nar. XX. Y. XXXX v A., trvale bytom D. N. S., E. XXX/XX (ďalej aj len „obvinený“), uznaný za vinného z obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), písm. j) Trestného zákona na skutkovom základe, že

v období rokov 2011 až 2015 na rôznych miestach najmä banskobystrického a žilinského kraja postupne požiadal pod rôznymi zámienkami nižšie uvedených poškodených o poskytnutie finančných prostriedkov jednak v hotovosti, ako aj prostredníctvom úverov alebo pôžičiek, ktoré mali uzavrieť v bankových aj nebankových inštitúciách s tým, že ich uistil, že peniaze im vráti, že jednotlivé mesačné splátky bude uhrádzať on, pričom už vtedy vedel, že tieto nebude môcť vzhľadom na svoju finančnú situáciu riadne a včas vrátiť, ani splácať, a takto

I.) poškodená B. V., nar. XX. H. XXXX, bytom D. N. S., W. XXX/XX (ďalej len B. V.):

1. na výslovnú žiadosť Bc. Q. E. dňa 29. mája 2012 uzatvorila v A. A. v B. B., a.s. Zmluvu o splátkovom úvere č. 5028795442, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru na bývanie vo výške 16.320,-€ s výškou mesačnej splátky vo výške 102,52 € v počte 360 splátok, po podpise tejto zmluvy si všetky finančné prostriedky vo výške 16.320,- € prevzal Bc. Q. E., ktorý B. V. ešte pred podpisom tejto zmluvy uviedol, že on si na svoje meno nemôže zobrať úver, lebo je štátny zamestnanec a zároveň ju

ubezpečil, že všetky mesačné splátky za poskytnutý úver, teda spolu vo výške 36.907,20 € bude riadne a včas uhrádzať on z vlastných finančných prostriedkov a že finančné prostriedky z úveru použije na rekonštrukciu nehnuteľnosti v W., čo sa však nezakladalo na pravde, lebo už v čase, keď požiadal B. V., aby si na svoje meno zobrala úver a v čase podpisu predmetnej zmluvy Bc. Q. E. vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať za jemu poskytnuté úvery splátky vo výške najmenej 844,83 € a jeho čistý mesačný príjem bol v tom čase vo výške 617,36 €, a teda jeho výdavky len na splátky úverov boli vyššie ako jeho príjem, o čom B. V. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 36.907,20 €,

2. na výslovnú žiadosť Bc. Q. E. dňa 29. mája 2012 uzatvorila v A. A. v B. B., a.s. Zmluvu o splátkovom úvere č. 5029015487, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru na čokoľvek vo výške 4.000,-€ s výškou mesačnej splátky vo výške 80,85 € splatnej od dňa 15. júla 2012 do dňa 15. júna 2022 v počte 120 splátok, po podpise tejto zmluvy si všetky finančné prostriedky vo výške 4.000,-€ prevzal Bc. Q. E., ktorý B. V. ešte pred podpisom tejto zmluvy uviedol, že on si na svoje meno nemôže zobrať úver, lebo je štátny zamestnanec a zároveň ju ubezpečil, že všetky mesačné splátky za poskytnutý úver, teda spolu vo výške 9.702,-€ bude riadne a včas uhrádzať on z vlastných finančných prostriedkov a finančné prostriedky z úveru použije na rekonštrukciu nehnuteľnosti v W., čo sa však nezakladalo na pravde, lebo už v čase, keď požiadal B. V., aby si na svoje meno zobrala úver a v čase podpisu predmetnej zmluvy Bc. Q. E. vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať za jemu poskytnuté úvery splátky vo výške najmenej 844,83 € a jeho čistý mesačný príjem bol v tom čase vo výške 617,36 €, a teda jeho výdavky len na splátky úverov boli vyššie ako jeho príjem, o čom B. V. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 9.702,- €,

3. na výslovnú žiadosť Bc. Q. E. dňa 30. mája 2012 uzatvorila v A. v W. A., a. s. Zmluvu o úvere č. 5154159512, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 7.000,- € s výškou mesačnej splátky 163,-€ splatnej od 19. júna 2012 do 19. mája 2018 v počte 72 splátok, po podpise tejto zmluvy si všetky finančné prostriedky vo výške 7.000,-€ prevzal Bc. Q. E., ktorý B. V. ešte pred podpisom tejto zmluvy uviedol, že on si na svoje meno nemôže zobrať úver, lebo je štátny zamestnanec a zároveň ju ubezpečil, že všetky mesačné splátky za poskytnutý úver, teda spolu vo výške 11.736,-€ bude riadne a včas uhrádzať on z vlastných finančných prostriedkov, čo sa však nezakladalo na pravde, lebo už v čase, keď požiadal B. V., aby si na svoje meno zobrala úver a v čase podpisu predmetnej zmluvy Bc. Q. E. vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať splátky za jemu poskytnuté úvery vo výške najmenej 844,83 € a jeho čistý mesačný príjem bol v tom čase vo výške 617,36 €, a teda jeho výdavky len na splátky úverov boli vyššie ako jeho príjem, o čom B. V. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 11.736 €,

teda v konečnom dôsledku spôsobil B. V. škodu v celkovej výške 58.345,20 €;

II.) poškodená Bc. P. K., nar. XX.Y. XXXX, bytom A., W. XX (ďalej len Bc. P. K.):

na výslovnú žiadosť svojho vtedajšieho partnera Bc. Q. E. a po jeho opakovanom naliehaní uzavrela s rôznymi bankovými i nebankovými subjektami zmluvy o úvere potom, ako ním bola ubezpečená, že ona s úvermi nebude mať žiadne starosti, že všetky splátky úverov uhradí on z vlastných finančných prostriedkov a finančné prostriedky z úverov použije na prerábanie rodinného domu v Rakúskej republike, čo sa však nezakladalo na pravde a takto

1. dňa 20. januára 2014 uzatvorila v A. A. v T. A., a. s. Zmluvu o poskytnutí T. pôžičky č. 3500021362, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 8.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 172,29 € v počte 72 splátok s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 12.404,88 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 8.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo

výške najmenej 3.525,64 € a jeho čistý mesačný príjem v januári 2014 bol vo výške 511,57 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 12.404,88 €,

2. dňa 4. februára 2014 uzatvorila v A. A. v B. B., a. s. Zmluvu o splátkovom úvere č. 5052209781, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 4.800,- € s mesačnou splátkou vo výške 89,24 € v počte 120 splátok, splatných od 25. marca 2014 do 25. februára 2024 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 10.704,32 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 4.800,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 3.695,47 € a jeho čistý mesačný príjem vo februári 2014 bol vo výške 712,-€, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 10.704,32 €,

3. dňa 13. augusta 2014 uzatvorila v A. A. so spoločnosťou S. E. B., a. s. Úverovú zmluvu č. SUA14/003395, predmetom ktorej bolo financovanie osobného motorového vozidla zn. Audi A6 v celkovej výške úveru 2.499,- € s mesačnou splátkou vo výške 71,89 € v počte 60 splátok, splatných od 10. septembra 2014 do 10. augusta 2019 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 3.378,55 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 2.499,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 4.218,86 € a jeho čistý mesačný príjem v auguste 2014 bol vo výške 319,77 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 3.378,55 €,

4. dňa 15. augusta 2014 uzatvorila na pobočke W. A., a.s. v A. A. Zmluvu o úvere č. 5820994785, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 15.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 203,24 € v počte splátok 120 splatnej od 25. septembra 2014 do 25. augusta 2024 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 23.054,95 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 15.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 4.218,86 € a jeho čistý mesačný príjem v auguste 2014 bol vo výške 319,77 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 23.054,95 €,

5. dňa 2. septembra 2014 v A. A. uzatvorila so spoločnosťou E. H. S., a. s., divízia I. Zmluvu o poskytnutí N. pôžičky č. 5590500195, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 5.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 143,63 € v počte splátok 60 od 20. októbra 2014 do 20. septembra 2019 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 8.617,80 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 5.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 4.493,99 € a jeho čistý mesačný príjem v septembri 2014 bol vo výške 415,98 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 8.617,80 €,

6. dňa 3. novembra 2014 na presne nezistenom mieste uzatvorila so spoločnosťou W. E. B., s.r.o. Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500088736, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.500,- € s mesačnou splátkou vo výške 81,99 € v počte splátok 42 splatnej od 5. decembra 2014 do 5. mája 2018 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 3.443,58 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 1.500,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 5.274,59 € a jeho čistý mesačný príjem v novembri 2014 bol vo výške 267,21 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 3.443,58 €,

7. dňa 3. novembra 2014 na presne nezistenom mieste uzatvorila so spoločnosťou W. E. B., s.r.o. Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500088739, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 990,- € s mesačnou splátkou vo výške 54,11 € v počte splátok 42 splatnej od 5. decembra 2014 do 5. mája 2018 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 2.272,62 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné

prostriedky vo výške 990,- € prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 5.274,59 € a jeho čistý mesačný príjem v novembri 2014 bol vo výške 267,21 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 2.272,62 €,

8. dňa 6. novembra 2014 uzatvorila na pobočke T. A., a.s. v A. A. Zmluvu o poskytnutí T. pôžičky č. 3500048083, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 5.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 100,85 € v počte splátok 72 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 7.261,20 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 5.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 5.274,59 € a jeho čistý mesačný príjem v novembri 2014 bol vo výške 267,21 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 7.261,20 €,

9. dňa 27. januára 2015 v A. A. uzatvorila so spoločnosťou E. H. S., a. s., divízia I. Zmluvu o poskytnutí N. pôžičky č. 6510504446, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 5.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 143,63 € od 20. februára 2015 do 20. januára 2020 v počte splátok 60 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 8.617,80 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 5.000,- € prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 5.488,44 € a jeho čistý mesačný príjem v januári 2015 bol vo výške 277,54 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 8.617,80 €,

10. dňa 4. februára 2015 uzatvorila na pobočke T. A., a.s. v A. A. Zmluvu o poskytnutí T. pôžičky č. 3500056433, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 5.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 100,85 € v počte splátok 72 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 7.261,20 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 5.000,- € prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 5.771,57 € a jeho čistý mesačný príjem vo februári 2015 bol vo výške 305,28 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 7.261,20 €,

11. dňa 25. februára 2015 v A. uzatvorila so spoločnosťou W. E. B., s.r.o. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105226, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.500,- € s mesačnou splátkou vo výške 81,87 € v počte splátok 42 splatnej od 25. marca 2015 do 25. augusta 2018 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 3.438,54 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 1.500,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 5.771,57 € a jeho čistý mesačný príjem vo februári 2015 bol vo výške 305,28 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 3.438,54 €,

12. dňa 25. februára 2015 v A. uzatvorila so spoločnosťou W. E. B., s.r.o. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500105229, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.500,- € s mesačnou splátkou vo výške 81,87 € v počte splátok 42 splatnej od dňa 25. marca 2015 do dňa 25. augusta 2018 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 3.438,54 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 1.500,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 5.771,57 € a jeho čistý mesačný príjem vo februári 2015 bol vo výške 305,28 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 3.438,54 €,

13. dňa 30. marca 2015 v A. A. uzatvorila so spoločnosťou E. H. S., a.s., divízia I. Zmluvu o poskytnutí N. pôžičky č. 6530507452, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 3.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 86,18 € v počte splátok 60 od 20. apríla 2015 do 20. marca 2020 s celkovou čiastkou

na zaplatenie vo výške 5.170,80 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 3.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 5.935,31 € a jeho čistý mesačný príjem v marci 2015 bol vo výške 288,55 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 5.170,80 €,

14. dňa 25. mája 2015 v A. uzatvorila so spoločnosťou W. E. B., s.r.o. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500116534, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.500,- € s mesačnou splátkou vo výške 46,99 € v počte splátok 42 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 1.973,58 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 1.500,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 6.229,77 € a jeho čistý mesačný príjem v máji 2015 bol vo výške 305,28 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 1.973,58 €,

15. dňa 25. mája 2015 v A. uzatvorila so spoločnosťou W. E. B., s.r.o. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. 8500116540, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.500,- € s mesačnou splátkou vo výške 46,99 € v počte splátok 42 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 1.973,58 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 1.500,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 6.229,77 € a jeho čistý mesačný príjem v máji 2015 bol vo výške 305,28 €, o čom Bc. P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 1.973,58 €,

teda v konečnom dôsledku spôsobil Bc. P. K. škodu v celkovej výške 103.011,94 €;

III.) poškodený V. X., nar. XX.Y. XXXX, bytom A. XXX, prechodne bytom A. XXX (ďalej len V. X.):

na výslovnú žiadosť Bc. Q. E. pod ním vymyslenou zámienkou potreby finančných prostriedkov na prerábanie rodinného domu v Rakúskej republike, dňa 2. júla 2013 ako dlžník uzatvoril v A. v W. A., a.s. Zmluvu o úvere č. 0245633386, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 15.000,-€ s výškou mesačnej splátky 204,24 € splatnej od 25. augusta 2013 do 25. júla 2023 v počte mesačných splátok 120 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 24.508,80 €, hoci ho Bc. Q. E. vopred ubezpečoval, že v predmetnom úverovom vzťahu bude vystupovať len ako spoludlžník a že Bc. Q. E. do troch mesiacov od podpísania zmluvy úver vyplatí a zaplatí všetky splátky, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 15.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, ani úver predčasne splatiť, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 2.627,36 € a jeho čistý mesačný príjem v júli 2013 bol vo výške 563,54 €, o čom V. X. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodeného do omylu a spôsobil mu škodu v celkovej výške 24.508,80 €;

IV.) poškodená Bc. K. A., nar. XX. P. XXXX, bytom A., M. XXX/XX (ďalej len Bc. K. A.):

na výslovnú žiadosť vtedajšieho spolužiaka a kamaráta Bc. Q. E., aby na seba zobrala úver vo výške 40.000,- € pod ním vymyslenou zámienkou potreby finančných prostriedkov na kúpu a prerábanie rodinného domu v Rakúskej republike, pod príslubom jeho finančnej pomoci a jeho ubezpečení, že splátky všetkých úverov uhradí on z vlastných finančných prostriedkov a že predčasne vyplatí úvery po predaji rodinného domu v Rakúskej republike

1. dňa 13. septembra 2013 v A. A. uzatvorila s L. A. B., a.s. Zmluvu o úvere č. EZY-CRL-00127123-2013-BAB3-SU, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 4.672,-€ s mesačnou splátkou vo výške 70,51 € v počte splátok 84 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 5.922,84 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 4.672,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné

splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 2.629,36 € a jeho čistý mesačný príjem v septembri 2013 bol vo výške 673,42 €, o čom Bc. K. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 5.922,84 €,

2. dňa 22. októbra 2013 uzatvorila diaľkovou formou prostredníctvom internetu so spoločnosťou E. H. S., a.s., divízia I. Zmluvu o úvere č. 4600505090, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2.000,-€ s mesačnou splátkou vo výške 54,77 € v počte splátok 60 splatnej od 20. novembra 2013 do 20. októbra 2018 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 3.286,20 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 2.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 2.699,87 € a jeho čistý mesačný príjem v októbri 2013 bol vo výške 681,26 €, o čom Bc. K. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 3.286,20 €,

3. dňa 8. novembra 2013 v A. uzatvorila so spoločnosťou F. H. B., s.r.o. Zmluvu o úvere č. DF004971, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 500,- € s týždennou splátkou vo výške 10,- € v počte 60 týždenných splátok splatnej s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 600,-€, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 500,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 2.881,33 € a jeho čistý mesačný príjem v novembri 2013 bol vo výške 745,07 €, o čom Bc. K. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 600,- €,

4. dňa 19. novembra 2013 v pobočke T. A., a.s. v A. A. uzatvorila Zmluvu o pôžičke s č. 3500016017, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 51,84 € v počte splátok 72 splatnej od 18. decembra 2013 do 18. novembra 2019 s celkovou čiastkou k zaplateniu vo výške 3.732,48 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 2.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 2.881,33 € a jeho čistý mesačný príjem v novembri 2013 bol vo výške 745,07 €, o čom Bc. K. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 3.732,48 €,

5. dňa 25. novembra 2013 uzatvorila v pobočke W. A., a. s. v A. A. Zmluvu o úvere č. 2917650686, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 15.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 236,24 € v počte splátok 120 splatnej od 20. decembra 2013 do 20. novembra 2023 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 28.348,80 €, následne si Bc. Q. E. finančné prostriedky vo výške 13.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 2.881,33 € a jeho čistý mesačný príjem v novembri 2013 bol vo výške 745,07 €, o čom Bc. K. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 28.348,80 €,

6. dňa 7. októbra 2014 v OC Z. v A. A. uzatvorila so spoločnosťou E. H. S., a.s., divízia I. Zmluvu o úvere č. 5600501264, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 5.000,-€ s mesačnou splátkou vo výške 139,58 € v počte splátok 60 splatnej od 20. novembra 2014 do 20. októbra 2019 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 8.374,80 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 5.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 4.809,51 € a jeho čistý mesačný príjem v októbri 2014 bol vo výške 448,68 €, o čom Bc. K. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 8.374,80 €,

7. dňa 10. októbra 2014 uzatvorila v pobočke T. A., a.s. v A. A. Zmluvu o pôžičke s č. 3500046095, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 5.000,-€ s mesačnou splátkou vo výške 106,30 € v počte splátok 72 splatnej od 18. októbra 2014 do 18. septembra 2020 s celkovou čiastkou na zaplatenie

vo výške 7.653,60 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 5.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 4.809,51 € a jeho čistý mesačný príjem v októbri 2014 bol vo výške 448,68 €, o čom Bc. K. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 7.653,60 €,

8. dňa 13.októbra 2014 v A. uzatvorila so spoločnosťou W. H., s.r.o. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 610337101, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 1.500,-€ s týždennou splátkou vo výške 46,13 € v počte 60 týždenných splátok s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 1.995,28 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 1.500,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 4.809,51 € a jeho čistý mesačný príjem v októbri 2014 bol vo výške 448,68 €, o čom Bc. K. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 1.995,28 €,

9. dňa 8. apríla 2015 v OC Z. v A. A. uzatvorila so spoločnosťou E. H. S., a.s., divízia I. Zmluvu o úvere č. 1761585, predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky vo výške 5.000,-€ s mesačnou splátkou vo výške 146,31 € v počte splátok 60 splatnej od 20. mája 2015 do 20. apríla 2020 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 8.778,60 €, následne si Bc. Q. E. všetky finančné prostriedky vo výške 5.000,-€ prevzal, pričom vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 6.008,18 € a jeho čistý mesačný príjem v apríli 2015 bol vo výške 332,55 €, o čom Bc. K. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 8.778,60 €,

teda v konečnom dôsledku spôsobil Bc. K. A. škodu v celkovej výške 68.692,60 €;

V.) poškodená F. A., nar. XX. Q. XXXX, bytom D. N. S., W. XXX/X (ďalej len F. A.):

na výslovnú žiadosť svojho vtedajšieho partnera, Bc. Q. E., pod ním vymyslenou zámienkou potreby finančných prostriedkov na prerábanie rodinného domu v Rakúskej republike a po jeho ubezpečení, že splátky všetkých úverov uhradí on z vlastných finančných prostriedkov a že predčasne vyplatí úvery do konca decembra 2015 z finančných prostriedkov z firmy v Rakúskej republike,

1. dňa 6.mája 2015 uzatvorila v A. A. v OC Z. so spol. E. H. S., a.s., divízia I. Zmluvu o poskytnutí N. pôžičky č. 6550500843, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 3.500,-€ s mesačnou splátkou vo výške 100,54 € splatnej od 20. júna 2015 do 20. mája 2020 v počte splátok 60 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 5.862,60 € a finančné prostriedky z poskytnutého úveru Bc. Q. Z. vo výške 3.500,-€ odovzdala, pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 6.229,77 € a jeho čistý mesačný príjem v máji 2015 bol vo výške 305,28 €, o čom F. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 5.862,60 €,

2. dňa 22. mája 2015 uzatvorila v pobočke W. A., a.s. v A. Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1535217566, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 10.000,-€ s mesačnou splátkou vo výške 164,-€ v počte mesačných splátok 108 splatnej od 25. júna 2015 do 25.mája 2024 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 17.512,63 € a finančné prostriedky z poskytnutého úveru Bc. Q. Z. vo výške 10.000,- € odovzdala, pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 6.229,77 € a jeho čistý mesačný príjem v máji 2015 bol vo výške 305,28 €, o čom F. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 17.512,63 €,

3. dňa 13. augusta 2015 uzatvorila v A. A. v OC Z. so spol. E. H. S., a. s., divízia I. Zmluvu o poskytnutí N. pôžičky č. 6580502074, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2.000,-€ s mesačnou splátkou vo výške 57,45 € splatnej od 20. septembra 2015 do 20. augusta 2020 v počte

splátok 60 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 3.349,80,-€ a finančné prostriedky z poskytnutého úveru Bc. Q. Z. vo výške 2.000,-€ odovzdala, pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 6.494,31 € a jeho čistý mesačný príjem v auguste 2015 bol vo výške 348,06 €, o čom F. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 3.349,80 €,

4. dňa 11. decembra 2015 uzatvorila v A. A. v OC Z. so spol. E. H. S., a.s., divízia I. Zmluvu o poskytnutí N. pôžičky č. 182362076, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2.700,-€ s mesačnou splátkou vo výške 77,52 € splatnej od 20. januára 2016 do 20. decembra 2020 v počte splátok 60 s celkovou čiastkou k zaplateniu vo výške 4.651,20 € a finančné prostriedky z poskytnutého úveru Bc. Q. Z. vo výške 1.700,-€ odovzdala, pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 6.634,73 € a jeho čistý mesačný príjem v decembri 2015 bol vo výške 391,27 €, o čom F. A. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 4.651,20 €,

teda v konečnom dôsledku spôsobil F. A. škodu v celkovej výške 31.376,23 €;

VI.) poškodená P. K., nar. XX. V. XXXX, bytom T., Q. A. XXXX/X (ďalej len P. K.):

na výslovnú žiadosť a na opakované naliehanie svojho vtedajšieho partnera, Bc. Q. E., pod ním vymyslenou zámienkou potreby finančných prostriedkov na prerábanie rodinného domu v Rakúskej republike a po jeho ubezpečení, že splátky všetkých úverov uhradí on z vlastných finančných prostriedkov a že predčasne vyplatí úvery do konca decembra 2015 z finančných prostriedkov z firmy v Rakúskej republike, alebo z predaja rodinného domu v Rakúskej republike alebo z predaja auta,

1. dňa 13. decembra 2012 uzatvorila v A. A. v B. B., a. s. Zmluvu o splátkovom úvere č. 5036151532, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru na bývanie vo výške 20.000,- € s počtom splátok 350 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 28.024,50 €, s dátumom splatnosti 20. februára 2042 a s výškou mesačnej splátky 80,07,- €, pričom finančné prostriedky vo výške 15.000,-€ boli uhradené ako kúpna cena bytu č. X, na X. poschodí vo vchode XX/A v k. ú. M., obec M., okres A., ktorej vlastníkom sa v zmysle kúpnej zmluvy č. M. zo dňa 24. apríla 2013 stala P. K. a sumu vo výške 5.000,- € si prevzal Bc. Q. E., pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 1.271,51 € a jeho čistý mesačný príjem v decembri 2012 bol vo výške 662,34 €, o čom P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 13.024,50 €,

2. dňa 13. decembra 2012 uzatvorila v OC Z. v A. A. v H., a. s. zmluvu o úvere č. 005463109R, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 4.000,- € s počtom splátok 60, s dátumom splatnosti 15. decembra 2017 a s výškou mesačnej splátky 95,07,-€ s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 6.121,58 €, následne finančné prostriedky vo výške 4.000,-€ z poskytnutého úveru odovzdala na údajnú opravu rodinného domu v Rakúskej republike Bc. Q. Z., pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 1.271,51 € a jeho čistý mesačný príjem v decembri 2012 bol vo výške 662,34 €, o čom P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 6.121,58 €,

3. dňa 17. decembra 2012 uzatvorila v A. v W. A., a.s. Zmluvu o úvere č. 886527412, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 7.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 172,07 € v počte splátok 72 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 11.761,22 € splatnej od 14. januára 2013 do 14. decembra 2018, následne finančné prostriedky vo výške 7.000,-€ z poskytnutého úveru odovzdala na údajnú kúpu nehnuteľnosti v obci W. Bc. Q. Z., pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 1.271,51 € a jeho čistý mesačný príjem v decembri 2012 bol vo výške 662,34 €, o čom P. K.

nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 11.761,22 €,

4. dňa 3. januára 2013 uzatvorila v T. so spol. S. E. B., a.s. Zmluvu o úvere č. 4301005866, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.800,-€ s mesačnou splátkou vo výške 49,10 € v počte splátok 72 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 3.399,84 € splatnej od 12. februára 2013 do 12. januára 2016, následne finančné prostriedky vo výške 1.800,-€ z poskytnutého úveru odovzdala na údajnú opravu rodinného domu v Rakúskej republike Bc. Q. Z., pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 1.443,64 € a jeho čistý mesačný príjem v januári 2013 bol vo výške 567,65 €, o čom P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 3.399,84 €,

5. dňa 30. januára 2013 uzatvorila v T. so spol. W. E. B., s.r.o. Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8200054407, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.440,-€ s mesačnou splátkou vo výške 77,15 € v počte splátok 42 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 3.240,30 € splatnej od 21. marca 2013 do 21. augusta 2016, následne finančné prostriedky vo výške 1.440,-€ z poskytnutého úveru odovzdala na údajnú opravu rodinného domu v Rakúskej republike Bc. Q. Z., pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 1.443,64 € a jeho čistý mesačný príjem v januári 2013 bol vo výške 567,65 €, o čom P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 3.240,30 €,

6. dňa 4. februára 2013 uzatvorila v T. so spol. E. H. S., a.s., divízia I. Zmluvu o poskytnutí N. pôžičky č. 7116618, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 3.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 96,27 € v počte splátok 60 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 5.613,60 € splatnej od 20. marca 2013 do 20. februára 2018, následne finančné prostriedky vo výške 3.000,-€ z poskytnutého úveru odovzdala na údajnú kúpu okien Bc. Q. Z., pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 1.492,74 € a jeho čistý mesačný príjem vo februári 2013 bol vo výške 580 €, o čom P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 5.613,60 €,

7. dňa 16. septembra 2014 uzatvorila v A. A. so spol. E. H. S., a.s., divízia I. Zmluvu o poskytnutí N. pôžičky č. 5590502956, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2.500,-€ s mesačnou splátkou vo výške 71,81 € v počte splátok 60 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 4.187,40 € splatnej od 20. októbra 2014 do 20. septembra 2019, následne finančné prostriedky vo výške 2.500,-€ z poskytnutého úveru odovzdala na údajnú opravu rodinného domu v Rakúskej republike Bc. Q. Z., pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 4.4493,99 € a jeho čistý mesačný príjem v septembri 2014 bol vo výške 415,98 €, o čom P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 4.187,40 €,

8. dňa 2. októbra 2014 uzatvorila v T. so spol. W. E. B., s.r.o. Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500083566, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.500,-€ s mesačnou splátkou vo výške 81,99 € v počte splátok 42 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 3.343,58 € splatnej od 8. novembra 2014 do 8. apríla 2018, následne finančné prostriedky vo výške 1.500,-€ z poskytnutého úveru odovzdala na údajnú opravu rodinného domu v Rakúskej republike Bc. Q. Z., pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 4.809,51 € a jeho čistý mesačný príjem v októbri 2014 bol vo výške 448,68 €, o čom P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 3.343,58 €,

9. dňa 16. marca 2015 uzatvorila v A. A. so spol. E. H. S., a.s., divízia I. Zmluvu o poskytnutí N.

pôžičky č. 6530503201, predmetom ktorej bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru vo výške 3.800,- € s mesačnou splátkou vo výške 109,16 € v počte splátok 60 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 6.364,80 € splatnej od 20. apríla 2015 do 20. marca 2020, následne finančné prostriedky vo výške 3.800,-€ z poskytnutého úveru odovzdala na údajnú opravu rodinného domu v Rakúskej republike Bc. Q. Z., pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 5.935,31 € a jeho čistý mesačný príjem v marci 2015 bol vo výške 288,55 €, o čom P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 6.364,80 €,

10. dňa 20. marca 2015 uzatvorila v A. A. s W. A., a.s. Zmluvou o úver č. 7224931084 , predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 10.000,- € s mesačnou splátkou vo výške 204,10 € v počte splátok 108 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 20.933,82 € splatnej od 25. apríla 2015 do 25. marca 2024, pričom pred podpisom Zmluvy o úver č. 7224931084 bola P. K. ubezpečená jej vtedajším partnerom, Bc. Q. Z., že všetky splátky uhradí on z vlastných finančných prostriedkov, a že finančné prostriedky použije na vyplatenie úverov a to č. 886527412 v W. A. a č. 005463109R v H., a že zvyšné finančné prostriedky použije na prerábanie rodinného domu v Rakúskej republike, čo sa však nezakladalo na pravde, pretože Bc. Q. E. neprerábala žiaden rodinný dom v Rakúskej republike, kedy ona vyplatila zostávajúcu sumu úveru č. 886527412 v W. A. vo výške 2.147,60 € a časť úveru č.005463109R v H. vo výške 2.622,48 €, ostatné finančné prostriedky vo výške 5.229,92 € odovzdala Bc. Q. Z., pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 5.935,31 € a jeho čistý mesačný príjem v marci 2015 bol vo výške 288,55 €, o čom P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 16.163,74 €,

11. dňa 18. októbra 2015 uzatvorila vo D. so spol. E. H. S., a. s., divízia I. Zmluvu o poskytnutí N. pôžičky č. 6600503447, predmetom ktorej bolo poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru vo výške 400,-€ s mesačnou splátkou vo výške 11,48 € v počte splátok 60 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 669,60 € splatnej od 20. novembra 2015 do 20. októbra 2020, následne finančné prostriedky vo výške 400,-€ z poskytnutého úveru odovzdala na údajnú opravu rodinného domu v Rakúskej republike Bc. Q. Z., pričom tento vedel, že jednotlivé mesačné splátky nebude môcť riadne a včas uhrádzať, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 6.623,57 € a jeho čistý mesačný príjem v októbri 2015 bol vo výške 746,49 €, o čom P. K. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 669,60 €,

teda v konečnom dôsledku spôsobil P. K. škodu v celkovej výške 73.890,16 €;

VII.) poškodený V. Y., nar. XX. Q. XXXX, bytom W., K. XXX/XX (ďalej len V. Y.):

1. na žiadosť Bc. Q. E. z dôvodu jeho údajnej potreby finančných prostriedkov na vyplatenie majiteľov nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX v k. ú. W., obec W., okres A. (rodinný dom so súpisným číslom XXX) a po jeho ubezpečení, že do januára 2012 celý úver vyplatí prefinancovaním z iného úveru, uzatvoril dňa 22. novembra 2011 v A. v W. A., a.s. Zmluvu o úvere č. 8734735288, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 10.250,-€ s mesačnou splátkou vo výške 154,24 € v počte splátok 120 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 17.249,83 € splatnej od 20. decembra 2011 do 20. novembra 2021, finančné prostriedky z poskytnutého úveru boli v plnej výške 10.250,-€ vyplatené Bc. Q. Z., ktorý do januára 2012 predmetný úver nesplatil a tiež už vopred vedel, že ho ani nebude môcť riadne a včas splatiť, pretože bol povinný splácať len za jemu poskytnuté úvery mesačné splátky vo výške 610,22 € (spolu s mesačnou splátkou s týmto úverom vo výške 844,83 €) a jeho čistý mesačný príjem v tom čase bol vo výške 694,71 €, teda jeho výdavky len na splátky úverov boli vyššie ako jeho príjem, o čom V. Y. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodeného do omylu a spôsobil mu škodu vo výške 17.249,83 €,

2. na žiadosť Bc. Q. E. z dôvodu jeho údajnej potreby finančných prostriedkov na vyplatenie majiteľov nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX v k. ú. W., obec W., okres A. (rodinný dom so súpisným

číslo XXX) a po jeho ubezpečení, že on bude splácať všetky splátky úveru a že tento vyplatí hneď ako bude mať finančné prostriedky zo B. B., a.s., uzatvoril dňa 27. decembra 2011 v A. A. so spol. E. H. S., a.s. Zmluvu o poskytnutí bezúčelovej pôžičky č. 7103373, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 3.000,-€ s mesačnou splátkou vo výške 100,49 € v počte splátok 60 s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 5.640,-€ splatnej od 20. januára 2012 do 20. decembra 2017, finančné prostriedky z poskytnutého úveru vo výške 3.000,-€ boli v plnej výške odovzdané Bc. Q. Z., ktorý uvedený úver nesplatil tak, ako to sľúbil V. Y. a ani splátky za poskytnutý úver nesplácal riadne a včas, preto V. Y. dňa 16. augusta 2016 vyplatil zosplatený úver vo výške 912,09 €, pričom Bc. Q. E. už vopred vedel, že predmetný úver nebude môcť riadne a včas splatiť, pretože bol povinný splácať len za jemu poskytnuté úvery mesačné splátky vo výške 844,83 € a jeho čistý mesačný príjem v tom čase bol vo výške 675,43 €, teda jeho výdavky len na splátky úverov boli vyššie ako jeho príjem, o čom V. Y. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodeného do omylu a spôsobil mu škodu vo výške 5.640,- €,

3. pod zámienkou potreby finančných prostriedkov Bc. Q. E. ako investície do firmy v Rakúskej republike, na pracovné pomôcky, pracovné stroje a mzdy pre zamestnancov požičal tomuto v presne nezistenom čase, v mesiaci jún alebo v júl roku 2014 v W., K. XX finančnú hotovosť vo výške 2.000,-€ potom, ako mu Bc. Q. E. prisľúbil, že do dvoch týždňov od odovzdania finančných prostriedkov mu celú sumu vyplatí späť, pričom tento už v tom čase vedel, že požičané peniaze nebude môcť riadne a včas uhradiť, pretože bol povinný mesačne splácať úverové splátky vo výške najmenej 4091,98 € a jeho čistý mesačný príjem v tom čase bol vo výške 316,94 €, o čom V. Y. nevyrozumel, čím týmto konaním uviedol poškodeného do omylu a spôsobil mu škodu vo výške 2.000,- €,

teda v konečnom dôsledku spôsobil V. Y. škodu v celkovej výške 24.889,83 €;

VIII.) poškodená T. S., nar. XX. H. XXXX, bytom R. V. - W., D. XXX/XX (ďalej len T. S.):

1. na základe žiadosti svojho známeho Bc. Q. E. pod zámienkou finančných problémov jeho stavebnej firmy a po jeho ubezpečení, že všetky splátky pôžičky bude platiť on, uzatvorila dňa 29. septembra 2015 uzatvorila v A. A. v OC Z. so spoločnosťou E. H. S., a.s., K., divízia I., zmluvu o pôžičke č. 6590506657, na základe ktorej jej bola poskytnutá pôžička vo výške 5.000,- €, ktorú sa zaviazala splácať v 60 mesačných splátkach po 143,63 € s celkovou čiastkou na zaplatenie vo výške 8.374,80 €, následne celú požičanú sumu, ktorá bola poukázaná na jej účet IBAN: A. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX vedený v W. A. B., a.s., pobočka R. V., dňa 30. septembra 2015 T. S. z vyššie uvedeného účtu vybrala v hotovosti a v ten istý deň v R. V., v jej kaderníctve na K. ul. č. XX, ju odovzdala Bc. Q. Z., ktorý uhradil len prvú splátku vo výške 143,63 €, pričom tento už v tom čase vedel, že nebude môcť riadne a včas splácať splátky za tento úver, nakoľko už vtedy mal finančné záväzky, ktoré výrazne prevyšovali jeho príjmy, o čom T. S. neoboznámil, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 8.374,80 €,

2. dňa 27. októbra 2015 v rodinnom dome v R. V., D. XXX/XX požičala svojmu známemu Bc. Q. Z. na základe jeho žiadosti pod zámienkou vyplatenia robotníkov za výkopové práce v Rakúsku a nákupu materiálu, v hotovosti sumu vo výške 300,- €, pričom tento vedel, že finančné prostriedky jej nebude môcť riadne vrátiť, nakoľko už vtedy mal finančné záväzky, ktoré výrazne prevyšovali jeho príjmy, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 300,- €,

3. dňa 29. októbra 2015 v R. V. požičala svojmu známemu Bc. Q. Z. na základe jeho žiadosti pod zámienkou vyplatenia robotníkov za výkopové práce v Rakúsku a nákupu materiálu, v hotovosti sumu vo výške 120,- €, pričom tento vedel, že finančné prostriedky jej nebude môcť riadne vrátiť, nakoľko už vtedy mal finančné záväzky, ktoré výrazne prevyšovali jeho príjmy, čím týmto konaním uviedol poškodenú do omylu a spôsobil jej škodu vo výške 120,- €,

teda v konečnom dôsledku spôsobil T. S. škodu v celkovej výške 8.794,80 €;

IX.) poškodená Ing. Q. S., nar. XX.N. XXXX, bytom N., D. XXX/X (ďalej len Ing. Q. S.):

na vyslovenú žiadosť jej vtedajšieho partnera Bc. Q. E. a po jeho opakovaných naliehaniach a sľuboch, že požičané peniaze jej vráti,

1. pod zámienkou kúpy pracovného stroja - bagra, v presne nezistenom čase v roku 2011 v N., mu bezhotovostne požičala finančné prostriedky vo výške 6.000 €, ktoré jej doposiaľ nevrátil,
2. pod zámienkou potreby investície do jeho podnikania, v presne nezistenom čase do mesiaca máj 2013 v N., mu bezhotovostne požičala finančné prostriedky vo výške 6.000 € na účet Bc. Q. E., číslo: B vedený v B. B., a.s., ktoré jej doposiaľ nevrátil,
3. pod zámienkou potreby investície do jeho podnikania, dňa 11. júla 2013 v N., mu bezhotovostne požičala finančné prostriedky vo výške 800 € poukázaním uvedenej sumy zo svojho bankového účtu číslo: XXXXXXXXXXX/XXXX, vedeného vo M. A., a. s., na účet Bc. Q. E., číslo: B, vedený v B. B., a. s., ktoré jej doposiaľ nevrátil,
4. pod zámienkou potreby investície do jeho podnikania, dňa 23. júla 2013 v N., mu bezhotovostne požičala finančné prostriedky vo výške 2.500,- € poukázaním zo svojho bankového účtu číslo: XXXXXXXXXXX/XXXX, vedeného vo M. A., a.s., na účet Bc. Q. E., č.: B vedený v B. sporiteľni, a.s., ktoré jej doposiaľ nevrátil,
5. pod zámienkou potreby úhrady nákladov spojených s vykonanými výkopovými prácami v Rakúskej republike, dňa 12. marca 2014 v N., mu požičala finančné prostriedky vo výške 4.000 €, vkladom na účet Bc. Q. E. č.: B. vedený v B. B., a.s., ktoré jej doposiaľ nevrátil,
6. pod zámienkou potreby úhrady nákladov spojených s vykonanými výkopovými prácami v Rakúskej republike, dňa 21. mája 2014 v N., mu bezhotovostne požičala finančné prostriedky vo výške 14.000 €, ktoré si sama Ing. Q. S. požičala od svojho švagra Ing. V. S. a tieto mu boli poukázané na bankový účet číslo: B vedený v B. B., a.s., ktoré jej doposiaľ nevrátil,
7. pod zámienkou potreby úhrady nákladov spojených s vykonanými výkopovými prácami v Rakúskej republike, dňa 14. apríla 2015, v N. mu bezhotovostne požičala finančné prostriedky vo výške 1.300 € poukázaním zo svojho bankového účtu číslo: XXXXXXXXXXX/XXXX, vedeného vo M., a.s. na účet Bc. Q. E., číslo: B vedený v B. B., a.s., ktoré jej doposiaľ nevrátil, hoci Bc. Q. E. už v čase, keď si finančné prostriedky požičiaval vedel, že jej ich nebude môcť riadne vrátiť, nakoľko mal finančné záväzky, ktoré výrazne prevyšovali jeho príjmy, čím týmto konaním uviedol poškodenú Ing. Q. S. do omylu a spôsobil jej škodu v celkovej výške 34.600,-€; a spoločne všetkým poškodeným v bodoch I.) až IX.) spôsobil svojim konaním škodu v celkovej výške 428.109,56 €.

Za to bol obvinenému podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona § 36 písm. j) Trestného zákona, uložený trest odňatia slobody v trvaní 11 (jedenásť) rokov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 4 Trestného zákona, bol obvinený na výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 Trestného zákona bol obvinenému uložený ochranný dohľad v trvaní 2 (dva) roky.

Proti tomuto rozhodnutiu podal obvinený, ako aj jeho obhajca odvolanie priamo do zápisnice o hlavnom pojednávaní dňa 4. februára 2019. Odvolanie písomnými podaniami zo dňa 4. apríla 2019 a 24. apríla 2019 dodatočne odôvodnil.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj len „odvolací súd“), na podklade odvolania obvineného rozhodol

rozsudkom zo 14. januára 2020, sp. zn. 5To/88/2019 tak, že: postupom podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4Tk/1/2018 zo 4. februára 2019 vo výroku o uloženom treste a zároveň podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku odsúdil obvineného Bc. Q. E., podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov.

Podľa § 48 ods. 1, 2 písm. a) Trestného zákona súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Ostatné výroky rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 4Tk/1/2018 zo dňa 4. februára 2019 zostali týmto rozhodnutím nedotknuté.

Proti rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom prvostupňového súdu podal obvinený v zákonnej lehote prostredníctvom svojho obhajcu Mgr. Petra Noska dovolanie, ktoré bolo prvostupňovému súdu doručené 28. mája 2020.

Dovolanie podal z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) a § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

V rámci namietaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, poukazoval obvinený na skutočnosť, že sa nestotožnil s právnou kvalifikáciou skutku, ktorú namietal tak pred prvostupňovým, ako aj odvolacím súdom. Obvinený konštatoval, že skutok, ktorý bol právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona, nie je podľa jeho názoru trestným činom, a to z dôvodu absencie naplnenia tak subjektívnej, ako i objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona. Pochybenie videl najmä pokiaľ išlo o aplikáciu nepriameho úmyslu, príčinnej súvislosti medzi konaním páchatel'a a vznikom škody, ako aj samotnou výškou škody. Rovnako tak uviedol, že došlo k pochybeniu pri aplikácii hmotnoprávneho ustanovenia podľa § 415 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, tzv. obvyklej miery opatrnosti, a to v kontexte objektívnej, ako aj subjektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu. Podľa názoru obvineného nemožno opomenúť ani nesprávne použitie hmotnoprávnych ustanovení upravujúcich „Zásady ukladania trestov“, keď konajúce súdy nevyhodnotili význam „obvyklej miery opatrnosti“ poškodených podľa ustanovenia § 34 ods. 4 Trestného zákona. Poukázal na skutočnosť, že prvostupňový aj druhostupňový súd nesprávne kvalifikovali trestný čin podľa § 221 ods. 3 písm. c) Trestného zákona v spojení s ustanovením § 138 písm. b) Trestného zákona. Pre trestnosť trestného činu podvodu sa vyžaduje, aby bolo úmyselným zavinením páchatel'a pokryté nielen to, že „iného uvádza do omylu alebo využíva iného omyl“, ale úmyselným zavinením páchatel'a musí byť pokryté aj to, že takýmto konaním chce „spôsobiť na cudzom majetku škodu“ a zároveň chce „seba alebo iného obohatiť“. Úmyselné zavinenie páchatel'a sa musí vzťahovať k všetkým týmto znakom skutkovej podstaty trestného činu podvodu a prípadne, že sa úmysel vzťahuje len k niektorým z nich, kým k iným je dané zavinenie len z nedbalosti, nemôže ísť o spáchanie trestného činu podvodu. Pokiaľ ide o subjektívnu stránku skutkovej podstaty trestného činu podvodu, súd vychádzal z názoru, že obvinený konal v nepriamom úmysle podľa § 15 písm. b) Trestného zákona, pričom prítomnosť vôľovej zložky zavinenia videli súdy v konaní obvineného, v ktorom sa nemala prejavovať žiadna miera opatrnosti, z ktorej by sa dalo usudzovať o tom, že by škodlivý následok v majetkovej sfére poškodených nemal nastať a teda, že obvinený bol „uzrozumený“ s tým, že môže ohroziť alebo porušiť záujem chránený Trestným zákonom. Tiež prítomnosť vôľovej stránky zavinenia vo forme nepriameho úmyslu videli súdy v tom, že obvinený požíčoval podnikateľskému subjektu peniaze vo vysokých sumách a to bez náležitého zabezpečenia. Spúšťacím mechanizmom pri trestnom čine podvodu je uvádzanie iného do omylu alebo využívanie omylu iného, pretože len v prípadoch, keď je škoda na cudzom majetku spôsobená v príčinnej súvislosti s omylom inej osoby, môže ísť o spáchanie trestného činu podvodu. Spoločný základ podvodných konaní spočíva v „omyle“ inej osoby (osoby odlišnej od páchatel'a). Omyl ako rozpor predstavy so skutočnosťou v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu musí mať navyše určitú „kvalitu“ (nestačí akákoľvek nepravda) a musí byť prostriedkom spôsobilým na oklamanie iného v konkrétnej situácii. Ak však osoba v omyle vykonávajúca majetkovú dispozíciu má povinnosť (vyplývajúcu zo zákona, zo zmluvy alebo zvyklosti) preskúmať tvrdenia iných osôb, a to

prostriedkami bežne dostupnými a v obdobných prípadoch aj bežne používanými, nie je možné len uvedenie nepravdy, bez ďalšieho považovať za „uvádzanie do omylu“ v zmysle skutkovej podstaty trestného činu podvodu. V danom prípade je potrebné brať do úvahy aj tzv. dodržanie obvyklej miery opatrnosti osoby, ktorá je uvádzaná do omylu alebo ktorej omyl chce páchatel' využiť. V tejto súvislosti obvinený poukázal na generálnu klauzulu „všeobecnej prevenčnej povinnosti“ podľa § 415 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej je každý povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám okrem iného, aj ku škodám na majetku. Trestnoprávna doktrína v súvislosti s občianskoprávnym inštitútom „všeobecnej prevenčnej povinnosti“ operuje na účely trestného práva s pojmom „obvyklej miery opatrnosti“. Konajúce súdy boli povinné sa argumentačne vysporiadať s otázkou, či a akým spôsobom skúmali dodržanie obvyklej miery opatrnosti zo strany jednotlivých poškodených a následne ako tieto dôkazy vyhodnotili. V nadväznosti na to konštatoval, že konajúce súdy postupovali v rozpore s § 2 ods. 19 Trestného poriadku, pretože na hlavnom pojednávaní nebol produkovaný, čo i len jeden dôkaz, že poškodení by boli dodržali obvyklú mieru opatrnosti. Pričom obvinený mal za to, že posúdenie tejto skutočnosti predstavuje výsostne právnu otázku, ktorá predstavuje jednu z viacerých otázok s priamym vplyvom pre prijatie záveru o kvalite zavinenia poškodeného. Pokiaľ sa touto právnou otázkou nezaoberali orgány činné v trestnom konaní v prípravnom konaní, konali v rozpore so „Základnou zásadou trestného konania“, podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, keď s rovnakou starostlivosťou neobjasňovali okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti svedčiace v jeho prospech. Poukázal na to, že konajúce súdy mali možnosť túto diskrepanciu konvalidovať postupom podľa § 2 ods. 19 Trestného poriadku priamo na hlavnom pojednávaní, k čomu však nedošlo. Z napadnutých rozsudkov podľa názoru obvineného vyplýva, že súdy sa obmedzili len na jednostranné vyhodnotenie dôkazov svedčiacich v neprospech obvineného bez toho, aby vykonali dokazovanie so zreteľom na dodržanie obvyklej miery opatrnosti, resp. aj na ďalšie skutkové okolnosti, na ktoré v priebehu konania viackrát apeloval. V nadväznosti na dodržiavanie obvyklej miery opatrnosti, obvinený konštatoval, že je mimoriadne neštandardné, aby ako zhodne samotní poškodení uvádzajú, zmluvu na základe ktorej dostali finančné prostriedky od bankovej inštitúcie a ktoré následne požičali obvinenému, si ani len neprečítali a teda nevyhodnotili riziká spojené napríklad so vznikom zabezpečovacích inštitútov. Ako obvinený uviedol, právny úkon, na základe ktorého fyzická osoba vstupuje do záväzkovo-právneho vzťahu s bankovou inštitúciou, pričom predmetom zmluvy je pôžička rádovo v niekoľkých tisíckach eur, pričom táto fyzická osoba si ani len neprečíta obsah zmluvnej dokumentácie, v žiadnom prípade nemôže ísť o konanie s obvyklou mierou opatrnosti. Bez akejkoľvek miery obozretnosti, ktorú bolo možné od nich spravodlivo požadovať nevykonali ani len lustráciu bežne, verejne a jednoducho dostupných údajov o existencii, či naopak neexistencii živnostenského oprávnenia, či majetkovej účasti obvineného v obchodnej spoločnosti. Z vykonaného dokazovania podľa obvineného vyplynulo, že poškodení od obvineného dostávali pravidelné informácie v tom smere, že požičané finančné prostriedky budú obvineným investované do rôznych podnikateľských aktivít. Poškodení, ktorých spôsobilosť na právne úkony v čase realizovania právnych úkonov nebola obmedzená, si museli byť vedomí určitého „podnikateľského rizika“ spojeného s aktivitami obvineného a rovnako s vopred predvídateľnými rizikami spojenými so záväzkom obvineného, ktorý sa zaviazal uhrádzať mesačné splátky pôžičiek. Tiež bolo podľa neho potrebné obvyklú mieru opatrnosti poškodených hodnotiť v kontexte objektívnej možnosti poškodených konfrontovať obvineného s otázkou, prečo si nemienil požičať finančné prostriedky sám od bankovej inštitúcie. Nakoľko poškodení zhodne vypovedali, že vedeli kde odsúdený pracoval a rovnako mali vedomosť o približných príjmoch obvineného z tejto činnosti. Preto im ako osobám, ktoré boli s obvineným, či už v intímnejšom vzťahu alebo menej intímnom alebo kamarátskom vzťahu, museli byť známe finančné a majetkové pomery obvineného. V mnohých prípadoch poškodení konali ľahkovážne, bez akejkoľvek minimálnej miery obozretnosti a absolútne ignorujúc mieru rizika, ktorú dobrovoľne podstúpili s ohľadom na investičné riziko aktivít obvineného a rovnako tak ignorujúc mieru rizika spočívajúcu v iných okolnostiach, ktoré mohli na strane obvineného nastať (strata príjmu, znížená pracovná schopnosť, smrť). Obvinený zdôraznil, že ak by súd postupoval v súlade s § 12 ods. 12 Trestného poriadku a dôkazy získané zákonným spôsobom by hodnotil podľa vlastného vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v súhrne nezávisle, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán, nemohol by dospieť k záveru, že k trestnoprávne relevantnému následku na strane poškodených došlo v príčinnej súvislosti s konaním obvineného. Podľa názoru obvineného, poškodení konali v hrubom rozpore s

obvyklou mierou opatrnosti, čím výrazne prispeli k vzniku škody vo veľkom rozsahu, ktorá v prípade ak by konali v súlade s požiadavkou aspoň minimálnej miery obvyklej opatrnosti a nevstupovali by do rizikových právnych úkonov, nemusela vzniknúť. Čo sa týkalo zavinenia, poukazoval na skutočnosť, že nie je možné prijať jednoznačný záver o zavinení obvineného vo forme tzv. dolus indirectus, pretože súd vzal za podklad pre tieto závery len jednostranné tvrdenia poškodených a zavinenie obvineného nehodnotil aj v úzkej previazanosti na požiadavku obvyklej miery opatrnosti poškodených. Mal za to, že nie je možné na podklade zisteného skutkového stavu prijať záver, že by bol s porušením záujmu chráneného Trestným zákonom „uzrozumený“. Taktiež mal za to, že v jeho konaní od počiatku absentujú také kvalitatívne znaky, aby bolo možné usudzovať o úmyselnom zavinení, hoci obhajoba pripúšťa, že zo strany obvineného mohlo ísť o konanie, ktoré je presne tak rizikové, ako je rizikové aj samotné investovanie alebo podnikateľská činnosť. Pokiaľ súdy prvej a druhej inštancie zavinenie obvineného kvalifikovali ako zavinenie úmyselné, vec nesprávne právne posúdili, pretože je nesporné, že obvinený vedel, že svojím konaním môže ohroziť alebo porušiť záujem chránený Trestným zákonom (v prípade, že nebude vôbec schopný vrátiť požičané finančné prostriedky), avšak bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, teda odsúdený sa mohol dopustiť nanajvýš zavinenia, ktoré nie je trestnoprávne relevantné. Obvinený ďalej poukázal na objektívnu stránku trestného činu podvodu, s ktorou ako uviedol, bezprostredne súvisí aj vznik škody, teda reálny úbytok na majetkových hodnotách poškodených. Zdôraznil, že v konaní pred Okresným súdom Banská Bystrica, ako aj v odvolacom konaní v rámci svojej obhajoby na margo čiastkových útokov vo vzťahu k poškodenej I., poškodenej II. a poškodenej IX., predložil viacero listinných dôkazov preukazujúcich skutočností, ohľadne okolností hypotekárneho úveru, splácania úveru zo strany obvineného, ako aj ďalšie skutočnosti, ktoré preukazujú, že vo vzťahu k týmto osobám nemohol obvinený naplniť skutkovú podstatu trestného činu. Aj pokiaľ by prvostupňový a odvolací súd dospeli k záveru o trestnoprávnej zodpovednosti páchatela aj vo vzťahu k týmto skutkom, potom súdy vec nesprávne právne posúdili, keď nesprávne ustálili výšku škody, ktorý má nepochybne vplyv na výšku výmery ukladaného trestu, vrátane právnej kvalifikácie skutku. Práve v tejto súvislosti mal obvinený za to, že zo strany prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu došlo k zásadnému porušeniu práva na obhajobu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku v spojení s § 2 ods. 10, § 2 ods. 12 a § 2 ods. 19 Trestného poriadku, a rovnako v súvislosti s obranou obvineného vo vzťahu k poškodenej I., a II. a poškodenej IX, došlo k porušeniu trestnoprávnej zásady „in dubio pro reo“, keď minimálne vo vzťahu ku skutku 2. a 3. poškodenej I. existujú dôvodné pochybnosti o vine obvineného, že by sa finančné prostriedky dostali do jeho dispozície tak, aby mohol na úkor poškodenej obohatiť seba alebo niekoho iného. Vzhľadom na uvedené dôvodil, že konajúce súdy sa nijako argumentačne nevysporiadali so zásadnými skutkovými tvrdeniami vo vzťahu k poškodenej I., II., IX., pričom za základ svojho rozhodnutia vzali len výpovede poškodených bez hlbšieho skúmania dôvodnosti procesnej obrany obvineného. V ďalšom obvinený namietal, že nemôže obstať len formálno-právna konštrukcia odvolacieho súdu, že sa odvolací súd môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia rozsudku súdu prvého stupňa, pričom odvolací súd poukázal na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, vrátane judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, podľa ktorej nie je povinný vysporiadať sa s každým argumentom obvineného. K tomu obvinený uviedol, že judikatúra spomenutých súdnych autorít o takom výklade, aký zaujal odvolací súd pojednáva. Inými slovami uvedené, odvolací súd sa od povinnosti vysporiadať sa s argumentmi odvolateľa môže odkloniť len v takých otázkach, ktoré samé osebe alebo ani v spojení s inými otázkami, či skutočnosťami nie sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie súdu. Avšak v danom prípade o uvedenú situáciu nešlo, nakoľko podľa obvineného predložil také listinné dôkazy a skutkové tvrdenia, ktoré majú priamy vplyv pre rozhodnutie o vine, či nevine obvineného. Čo sa týka nesprávnej právnej kvalifikácie skutku, obvinený okrem toho, že podľa neho nie je spáchaný skutok trestným činom, vyjadril aj nesúhlas s kvalifikáciou, že skutok bol spáchaný závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. Vzhľadom k tomu, že obvinený pokračoval v páchaní toho istého trestného činu, všetky čiastkové útoky obvineného na záujem chránený Trestným zákonom mali byť podľa názoru obhajoby kvalifikované ako pokračovací trestný čin podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona. Všetky čiastkové útoky obvineného spája objektívna súvislosť v čase, spôsobe ich páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť, najmä jednotiaci zámer páchatela spáchať uvedený trestný čin. Správna právna kvalifikácia má podľa obvineného právnu relevanciu aj vo vzťahu k § 38 ods. 1 Trestného zákona, vrátane vplyvu na ukladanie trestu podľa zásad koncipovaných v ustanovení § 34 Trestného

zákona. V ustanovení § 38 ods. 1 Trestného zákona je legislatívne vyjadrená trestnoprávna zásada „ne bis in idem“, a to v jej hmotnoprávnej rovine, podľa ktorej na okolnosť, ktorá je zákonným znakom trestného činu nemožno okrem iného prihliadnuť aj ako na okolnosť podmieňujúcu použitie vyššej trestnej sadzby. Z legálnej definície § 122 ods. 10 Trestného zákona pritom explicitne vyplýva, že na to, aby určité trestnoprávne relevantné konanie mohlo byť kvalifikované ako „pokračovací trestný čin“, zákon predpokladá spáchanie jednotlivých čiastkových útokov v určitom čase, hoci i po dlhší čas, pričom časová súvislosť je spolu s inými zákonnými znakmi, jednou zo základných fragmentov pokračovacieho trestného činu. S poukazom na § 38 ods. 1 Trestného zákona má obvinený za to, že súdy prvého a druhého stupňa vec nesprávne právne posúdili, keď skutok kvalifikovali aj podľa § 221 ods. 3 písm. c) Trestného zákona, pretože skutok bolo potrebné kvalifikovať podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona ako pokračovací trestný čin, čím je vylúčená možnosť kvalifikácie skutku aj podľa ustanovenia § 221 ods. 3 písm. c) Trestného zákona. V rámci ukladania samotného trestu obvinený poukázal na § 34 ods. 4 Trestného zákona, ktorý explicitne a obligatórne prikazuje súdu pri ukladaní trestu zohľadniť, spôsob spáchania činu, jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatelia, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Vzhľadom na uvedené potom obvinený konštatoval, že čo sa spôsobu spáchania trestného činu týka, tak k nemu významnou mierou prispeli samotní poškodení, keď konali ľahkovážne a v rozpore s akoukoľvek, čo i len minimálnou mierou obvyklej opatrnosti a obozretnosti. Obvinený zdôraznil, že odvolací súd na rozdiel od prvostupňového súdu dospel k záveru, že v prejednávanej veci sú splnené podmienky pre aplikáciu inštitútu mimoriadneho zníženia trestu z dôvodu, že účel bude možné dosiahnuť aj trestom odňatia slobody kratšieho trvania. Avšak obvinený mal za to, že súdy sa pri rozhodovaní nezaoberali aj otázkou spoluzavinenia poškodených z dôvodu porušenia obvyklej miery opatrnosti. Podľa obvineného ide o skutočnosť, ktorú možno subsumovať pod pojem „okolnosti prípadu“ podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, ktorá je v spojení so zásadou minimalizácie dopadu na rodinu a blízke osoby odsúdeného, dôvodom pre uloženie trestu odňatia slobody na samej spodnej hranici trestnej sadzby podľa § 39 ods. 3 písm. c) Trestného zákona, teda pre trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov. S poukazom na § 39 ods. 1 Trestného zákona je podľa obvineného potrebné vyhodnotiť aj pomery páchatelia, ktorý nebol doposiaľ súdne trestaný a napriek tomu, že na hlavnom pojednávaní neurobil vyhlásenie o vine, pretože sa cítil byť nevinný, počas celého konania spolupracoval s OČTK a vo viacerých čiastkových útokoch nepopieral prevzatie finančných prostriedkov na základe úverových zmlúv od poškodených osôb, hoci ich účastníkom nebol, čím výrazne prispel k zrýchleniu celého konania a zisteniu skutkového stavu veci.

V petite svojho dovolania navrhol aby, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že

- podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, rozsudkom vyslovil, že právoplatným Rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. januára 2020, sp. zn. 5To/88/2019 bol porušený zákon v § 34 ods. 4 Trestného zákona, v § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona. a v § 15 písm. b) Trestného zákona v neprospech obvineného Bc. Q. E..
- podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil, že právoplatným Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo 4. februára 2019, sp. zn. 4Tk/1/2018 bol porušený zákon v § 34 ods. 4 Trestného zákona, v § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona a v § 15 písm. b) Trestného zákona v neprospech obvineného Bc. Q. E..
- podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnutý Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. januára 2020, so. zn. 5To/88/2019 a Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo 4. februára 2019, sp. zn. 4Tk/1/2018.
- podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Banská Bystrica, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K predmetnému dovolaniu sa listom z 22. júla 2020, doručeným prvostupňovému súdu dňa 23. júla 2020 vyjadril prokurátor Krajskej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej aj len „prokurátor“). Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedol, že námietky obvineného sú nedôvodné, nakoľko obvinený realizoval v priebehu prípravného konania, hlavného pojednávania i odvolacieho konania svoje obhajobné práva v predmetnej trestnej veci jednak osobne, ako aj prostredníctvom svojich obhajcov. Predkladal listinné dôkazy, vyjadrenia, aktívne sa podieľal na

dokazovaní, tak v prípravnom konaní, ako aj v konaní pred súdom. Prokurátorovi nebolo známe, že by niektorý z dôkazov obhajoby ostal opomenutý, či už zo strany orgánov činných v trestnom konaní (v priebehu prípravného konania) alebo zo strany konajúcich súdov (v štádiu konania po podaní obžaloby). Vyjadriť sa podrobnejšie k tejto dovolacej námietke však podľa prokurátora nebolo možné, nakoľko obvinený nekonkretizoval, ktoré dôkazy vykonané v súdnom konaní ostali zo strany súdov nepovšimnuté. Charakter tejto námietky smeruje zrejme viac k spôsobu hodnotenia dôkazov zo strany konajúcich súdov, ktoré mali na ich základe vyvodiť pochybnosť smerom k naplneniu znakov príslušnej skutkovej podstaty trestného činu konaním obvineného, a tým dospieť k nutnosti využitia zásady „in dubio pro reo“. Takto poňatá argumentácia podľa názoru prokurátora nie je spôsobilá naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. V tomto prípade teda nemožno súhlasiť s dovolacími námietkami obvineného o porušení jeho práva na obhajobu zásadným spôsobom.

V rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, obvinený namietal viacero skutočností, ktoré viedli súdy k uznaniu jeho viny a k uloženiu trestu (nenaplnenie subjektívnej a objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu, najmä pokiaľ išlo o kvalifikáciu nepriameho úmyslu, príčinnú súvislosť medzi konaním páchatel'a a vznikom škody, ako aj samotnou výškou škody, nevyhodnotenie významu tzv. obvyklej miery opatrnosti zo strany poškodených, porušenie trestnoprávnej zásady „ne bis in idem“, potreba kvalifikovať trestný čin podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona ako pokračovací trestný čin, spáchanie trestného činu závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas). Osobitne namietol výšku uloženého trestu odňatia slobody. S poukazom na okolnosti prípadu a na pomery páchatel'a argumentoval existenciou dôvodov na uloženie trestu odňatia slobody vo výmere 5 rokov podľa § 39 ods. 3 písm. c) Trestného zákona.

Vo vzťahu k tejto dovolacej námietke prokurátor uviedol, že prvostupňový súd sa dôsledne vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, vykonal úplné dokazovanie prihliadajúc na procesnú aktivitu strán konania a zásad ústnosti, bezprostrednosti aj kontradiktórnosti, čo odvolací súd potvrdil. Všetky dovolacie námietky obvineného smerujú len k inému (protichodnému) hodnoteniu dôkazov, ktoré vyložili súdy v odôvodnení svojich rozhodnutí. V rámci dovolacieho konania však nie je prípustné na základe dovolania obvineného preskúmať podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov a úplnosť vykonaného dokazovania, ktoré otázky sú upravené normami trestného práva procesného, nie trestného práva hmotného.

Obvinený v odôvodnení svojho dovolania poukazoval na ľahkovážne konanie poškodených, ktorí podľa jeho presvedčenia bez minimálnej miery obozretnosti a absolútne ignorujúc mieru rizika, dobrovoľne podstúpili investičné riziko jeho aktivít, pričom boli povinní si v rámci obvyklej miery opatrnosti jeho finančné a majetkové pomery preskúmať. Tu prokurátor zdôraznil, že dokazovanie sa viedlo aj ohľadne tejto otázky, pričom z dokazovania vyplynulo, že k majetkovej dispozícii zo strany poškodených dochádzalo v dôsledku presviedčania a utvrdzovania obvineného, s ktorým boli poškodení v úzkom osobnom vzťahu (partnerskom, kolegiálnom, kamarátskom). Aj hodnotenie obvyklej miery rizika sa odvíjalo od takto preukázaných vzťahov, keďže musí ísť o posúdenie individuálneho vzťahu medzi páchatel'om a poškodeným (iná miera rizika je u navzájom cudzích osôb, iná u kamarátov, ktorí sa poznajú od detstva, kolegov pracujúcich na jednom pracovisku alebo u intímnych partnerov). V tomto smere poskytli dôkazný základ najmä výpovede poškodených (opisovali napr. vzťah dôvery a očakávania zdieľania spoločnej budúcnosti vyplývajúci z prežívaného partnerského vzťahu, ktorý ich „prírodzene zaslepil“ vo vzťahu k finančným požiadavkám životného partnera), ale napr. aj výpovede svedkov - zamestnancov nebankových spoločností k okolnostiam uzatvárania zmlúv, ako aj k preverovaniu tvrdení obvineného zo strany poškodených (napr. poškodený V. Y. cestoval osobne do Rakúska pozrieť nehnuteľnosť, ktorú mal obvinený rekonštruovať a pod.), pričom informácie o tom, že tento má finančné záväzky aj vo vzťahu k iným osobám, obvinený každému z poškodených zamlčal (túto skutočnosť nemali poškodení možnosť žiadnymi obvyklými prostriedkami zistiť, pretože v týchto vzťahoch ako dlžník nevystupoval v bankách a nebankových subjektoch obvinený, ale ostatné poškodené osoby tak, ako to vyplýva z preukázaného skutkového stavu). Aj v tomto smere majú podľa prokurátora tvrdenia obvineného len všeobecný charakter, pričom z ničoho nevyplýva, že by súdy pri právnom posudzovaní skutkových zistení neaplikovali relevantné hmotno-právne normy.

Dovolacie argumenty obvineného sú založené len na hodnotení dôkazov z úzko vlastného pohľadu. Aj keď s uvádzanými teoretickými postulátmi možno vysloviť súhlas, avšak s vyodením relevantných konzekvencií, ktoré by znamenali iný záver než ten, ktorý prijal prvostupňový a následne aj odvolací súd, súhlasiť nemožno. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že relevantným konaním obvineného došlo k naplneniu všetkých zákonných znakov skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), j) Trestného zákona, ako to bolo konštatované v dovolaní napadnutých rozhodnutiach súdov.

Ani námietku nesprávnosti právnej kvalifikácie skutku podľa § 221 ods. 3 písm. c) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. b) Trestného zákona nezhodnotil prokurátor ako relevantnú. Samotné pokračovanie v trestnej činnosti podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona (ako mnohosť čiastkových útokov toho istého trestného činu spojených objektívnou súvislosťou v čase, spôsobom ich páchania a v predmete útoku, ako aj jednotiaci zámer - subjektívna súvislosť spáchať trestný čin) nie je totožné so závažnejším spôsobom konania, ktorým sa podľa § 138 písm. b) Trestného zákona rozumie páchanie trestného činu po dlhší čas. Ide o iný hodnotiaci moment závažnosti páchania trestného činu, ktorý v sebe zahŕňa časové obdobie, počas ktorého dochádza k páchaniu trestnej činnosti (naproti tomu pokračovací trestný čin ako taký možno spáchať aj v relatívne veľmi krátkom čase - napr. za 5 dní 5 čiastkových útokov - kedy sa o dlhší čas nejedná). V danom prípade bola dôkazmi ustálená doba páchania predmetnej trestnej činnosti v období rokov 2011 až 2015, teda takmer piatich rokov, čo má na posúdenie závažnosti konania obvineného relevantný vplyv, preto považoval prokurátor záver konajúcich súdov ohľadne tejto okolnosti za správny.

Pokiaľ išlo o namietanú výmeru uloženého trestu odňatia slobody, Najvyšší súd Slovenskej republiky konštantne judikuje, že námietku dovolateľa takéhoto charakteru by bolo možné podriať pod dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku, podľa ktorého však môže byť tento dovolací dôvod naplnený len vtedy, ak by bol obvinenému uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby alebo ak by bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejedávaný trestný čin nepripúšťa. V danom prípade však o takýto prípad jednoznačne nejde, keďže trest odňatia slobody v prípade trestného činu podvodu podľa § 221 Trestného zákona tento zákon pripúšťa a obvinenému bol uložený trest odňatia slobody (vo výmere 7 rokov) podľa § 221 ods. 4 Trestného zákona s použitím § 38 ods. 2, ods. 3, § 36 písm. j), § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona v zákonom ustanovenej trestnej sadzbe (táto predstavuje dolnú hranicu 5 rokov a hornú hranicu 13 rokov 4 mesiace). Pri ukladaní trestu aj s využitím zmiernovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona odvolací súd zohľadnil dostatočne všetky zistené okolnosti prípadu aj osobné pomery obvineného tak, aby individualizoval trest v súlade so zásadami ukladania trestov, aby tento splnil účel individuálnej aj generálnej prevencie, a zároveň aj primeranej represie.

Na základe vyššie uvedených stanovísk k jednotlivým námietkam ohľadne dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku prokurátor uviedol, že podľa jeho názoru dovolaním napadnuté rozhodnutia sú založené na správnom právnom posúdení zisteného skutku, ako aj na správnom použití iných hmotnoprávnych ustanovení.

Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti prokurátor navrhol, aby dovolací súd v zmysle ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného odmietol, pretože je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c), i) Trestného poriadku.

Podaním doručeným Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 8. marca 2021 sa obvinený vyjadril k vyjadreniu prokurátora. Uviedol, že má aj naďalej za to, že sú v plnej miere dané dovolacie dôvody podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku. Principiálne sa nestotožňuje s právnym

názorom obžaloby, že dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nie je daný z dôvodu, že podané dovolanie smeruje skôr k spôsobu hodnotenia dôkazov, na základe ktorých súdy vyvodili danosť znakov skutkovej podstaty príslušného trestného činu. Taktiež nesúhlasil s konštatáciou obžaloby, že jej nie sú známe žiadne dôkazy zo strany obhajoby, ktoré by zo strany prvostupňového, či odvolacieho súdu zostali nepovšimnuté. Uviedol, že zo strany súdu zostali nepovšimnuté dôkazy v zásadnej otázke, ako je napríklad ustálenie preukázateľnej výšky škody, ktorá má vplyv na správnu kvalifikáciu skutku a v konečnom dôsledku i na výšku ukladaného trestu, ale taktiež má dopad aj na trestnoprávne relevantné zavinenie vo vzťahu k jednotlivým čiastkovým útokom. Ďalej uviedol, že pridržiavajúc sa podrobnej argumentácie obsiahnutej v podanom dovolaní má nesporne za to, že po vykonanom dokazovaní nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázané, že by odsúdený spáchal skutok tak, ako mu ho za vinu kládla obžaloba, a teda v konečnom dôsledku súdy opomenuli aplikovať trestnoprávnu zásadu „in dubio pro reo“ minimálne k niektorým čiastkovým skutkom obvineného. Vyjadrenie prokuratúry, že právo obvineného na obhajobu nebolo zásadným spôsobom porušené, možno preukázateľne vyvrátiť aj jednoduchým poukazom na odôvodnenie odvolacieho súdu, Krajského súdu v Banskej Bystrici, ktorý prílišným formalizmom len prevzal odôvodnenie prvostupňového súdu.

Podľa názoru obhajoby nemožno prisvedčiť ani tvrdeniam obžaloby na margo obhajobou vymedzeného dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku teda, že rozhodnutia súdov sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku vrátane opomenutia aplikácie hmotnoprávneho ustanovenia. Obvinený odmietol argumentáciu obžaloby, že by vymedzenie odvolacieho dôvodu tak v prípade vymedzenia podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ako aj v tomto prípade bol dovolací dôvod založený len na správnosti, či nesprávosti hodnotenia jednotlivých dôkazov, aj keď podľa názoru obhajoby neboli všetky vykonané dôkazy vyhodnotené jednotlivo a zároveň všetky vo vzájomnej súvislosti. S poukazom na predložené dôkazy svedčiace o uspokojovaní pravidelne sa opakujúcich mesačných splátok zo strany odsúdeného, ktoré doposiaľ neboli vzaté na zreteľ, obhajoba v podanom dovolaní upozornila na nesprávne ustálenie výšky škody, čo v konečnom dôsledku mohlo mať vplyv na nesprávnu právnu kvalifikáciu a uloženie trestu a teda aj nesprávnu aplikáciu príslušných hmotnoprávnych ustanovení zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Riadne ustálenie výšky škody, ako aj okruhu poškodených má zásadný význam aj pre kvalifikáciu skutku v intenciách osobitného kvalifikačného znaku podľa § 138 písm. b) Trestného zákona, či podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona, ktorých spoločná aplikácia je právnou doktrínou a aplikačnou praxou vylúčená v zmysle zásady „ne bis in idem“, teda zákazu dvojitého pričítania. Napriek tomu, že správna kvalifikácia skutku na podklade jedného z dvoch vyššie uvedených hmotnoprávnych ustanovení Trestného zákona, bola absolútne základnou otázkou už v štádiu podania obžaloby, prvostupňový súd, odvolací súd, ako aj samotná obžaloba túto skutočnosť nezobrali do úvahy, pričom obžaloba sa s touto právnou otázkou po prvýkrát argumentačne vysporiadala až vo vyjadrení k podanému dovolaniu. Bez ohľadu na to, či argumentáciu obžaloby v podanom vyjadrení možno považovať za správnu, táto otázka mala byť jednoznačne ustálená v konaní pred prvostupňovým súdom, eventuálne súdom odvolacím. Vzhľadom k tomu, že dovolací súd nie je súdom skutkovým, uvedený kvalitatívny nedostatok napadnutých rozhodnutí je už sám osebe dôvodom pre vyslovenie nezákonnosti napadnutých rozhodnutí. Obhajoba ďalej považuje za potrebné poukázať aj na úzku previazanosť stanovenia okruhu poškodených, pretože existujú v podanom dovolaní identifikované legitímne pochybnosti, či odsúdený svojím konaním naplnil skutkovú podstatu príslušného trestného činu vo vzťahu ku všetkým označeným poškodeným. Táto otázka má nesporne vplyv aj pre následnú právnu kvalifikáciu z hľadiska plynutia času, preto pričítanie osobitného kvalifikačného znaku podľa § 138 písm. b) Trestného zákona v podobe „dlhšieho času“ považoval obvinený v plnom rozsahu za nepreskúmateľné.

Zdôraznil, že sa nestotožňuje ani s tvrdením obžaloby, že konajúce súdy sa dôsledne zaoberali otázkou primeranej miery obozretnosti. Z odôvodnenia napadnutých rozhodnutí podľa názoru obhajoby vôbec nevyplýva, že by súdy konanie odsúdeného boli hodnotili v príčinnej súvislosti so vznikom škody, vrátane vnútorného psychického vzťahu odsúdeného k jeho vlastnému „protiprávnemu“ konaniu, v úzkej

previazanosti s primeranou mierou obozretnosti samotných poškodených. Obhajoba v bode 7. podaného dovolania poukazuje na celý rad skutkových a právnych otázok, ktoré majú zásadný vplyv pre rozhodnutie o vine a treste, avšak napadnuté rozhodnutia súdov na tieto otázky náležitým spôsobom nereflektovali, resp. ak aj áno, potom len v minimálnej miere. Obdobne ako vyjadrenie obžaloby k dovolaniu, tieto úvahy boli skôr založené prevažne na subjektívite a hlavne v hrubom rozpore so „základnými zásadami trestného konania“ podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, pretože orgány činné v trestnom konaní nepostupovali tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, pričom neboli dôsledne vyhodnocované všetky relevantné okolnosti svedčiace nielen v neprospech odsúdeného, ale aj v jeho prospech. S poukazom na všetky vyššie uvedené skutočnosti, pridriavajúc sa v plnom rozsahu podaného dovolania, obvinený navrhol, aby dovolací súd postupom podľa § 382a Trestného poriadku o podanom dovolaní rozhodol na neverejnom zasadnutí a podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré obhajoba dovolanie oprela a súčasne podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté rozhodnutia zrušil a v spojení s § 388 ods. 1 Trestného poriadku a vec prikázal na opätovné prerokovanie v potrebnom rozsahu a rozhodnutie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj len „najvyšší súd“) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 2 Trestného poriadku), bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku) osobou oprávnenou (§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku) v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku) a že obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok (§ 372 ods. 1 Trestného poriadku).

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávnych väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa (primerane rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované pod číslom 57 v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 5/2007).

Dovolací súd je podľa § 385 ods. 1 Trestného poriadku viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Za uvedenie dôvodov dovolania možno považovať len konkrétne označenie niektorého z dovolacích dôvodov podľa § 371 Trestného poriadku, ako to predpokladá kogentné ustanovenie § 374 ods. 2 Trestného poriadku (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené pod č. 120/2012 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky). Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle citovaného ustanovenia sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Ak chybám vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolaťom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa ustanovenia § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolaťom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolať uviedol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd ho podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu.

Dovolať vo svojich podaniach namietal naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c)

Trestného poriadku, t. j., že bolo zásadným spôsobom porušené právo na obhajobu, taktiež namietal porušenie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, t. j., že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci namietaného dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, zásadného porušenia práva na obhajobu najvyšší súd uvádza nasledovné.

Právo na obhajobu je popri prezumpcii nevinu jedným z najdôležitejších základných práv osôb, proti ktorým sa vedie trestné konanie. Hlavným účelom tohto práva garantovaného čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky je dosiahnutie spravodlivého súdneho rozhodnutia. Ide o právo, ktoré je nielen v záujme trestne stíhanej osoby a na jej prospech, ale je tiež v záujme demokratického právneho štátu, založeného na úcte k právam a slobodám človeka a občana.

Konštantná judikatúra dovolacieho súdu právo na obhajobu v zmysle citovaného dovolacieho dôvodu chápe ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva. Platný Trestný poriadok obsahuje celý rad ustanovení, ktoré upravujú jednotlivé čiastkové práva obvineného charakteristické pre to-ktoré štádium trestného konania. Prípadné porušenie len niektorého z nich, pokiaľ sa to zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní však samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zo znenia tohto ustanovenia totiž jednoznačne vyplýva, že len porušenie práva na obhajobu zásadným spôsobom, je spôsobilé naplniť uvedený dovolací dôvod.

Zásadným spôsobom by bolo právo na obhajobu porušené napríklad, tým, že obvinený nemal obhajcu, aj keď ho podľa zákona mal mať, táto skutočnosť je dôvodom dovolania bez ohľadu na to, z akého dôvodu mal obvinený obhajcu mať (§ 37, § 38).

V zmysle rozhodnutia R 7/2011, za porušenie práva na obhajobu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nemožno považovať obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinností podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu urobený v zmysle § 2 ods. 12 o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a že ju nebude overovať ďalšími dôkazmi zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Dovolateľ vzhliadol porušenie svojho práva na obhajobu na základe skutočnosti, že sa konajúce sudy argumentačne nevysporiadali s jeho procesnou obranou, založenou na skutkových tvrdeniach podložených listinnými dôkazmi, čím malo dôjsť k porušeniu zásad podľa § 2 ods. 10, ods. 12, ods. 19 Trestného poriadku rovnako tak aj zásady in dubio pro reo. S uvedeným názorom obvineného nie je možné sa stotožniť. Tvrdenia obvineného zostali len vo všeobecnej rovine, majú abstraktný charakter, pričom obvinený ani neuvádza, ktorej konkrétnej časti jeho procesnej obrany alebo ktorých dôkazov sa porušenie týka. Charakter uvedených námietok tak, ako to už správne uviedol prokurátor, smeruje k spôsobu hodnotenia dôkazov zo strany súdov, ktoré potom na ich základe vyvodili skutkové závery. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo strany v konaní, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces neznamená ani právo na to, aby bola strana konania pred všeobecným súdom úspešná, teda, aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi. Nie sú porušené žiadne práva strany v konaní, ak si sudy neosvoja ňou navrhnutý spôsob hodnotenia vykonaných dôkazov a ak sa sudy neriadia výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov tak, ako ich vykladá obvinený (nálezy Ústavného súdu Slovenskej

republiky, sp. zn. III. ÚS 339/08, II. ÚS 197/07, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 252/04). Rovnako je potrebné mať na zreteli, že súdy nie sú povinné vyhovieť návrhom strán na doplnenie dokazovania, lebo v zmysle § 2 ods. 10 Trestného poriadku a § 2 ods. 11 Trestného poriadku má v rámci rozsahu vlastnej úvahy možnosť zvoliť vhodné dôkazné prostriedky na spravodlivé rozhodnutie.

Pokiaľ sa obvinený nestotožnil so skutočnosťou, že odvolací súd uviedol, že sa v rámci odvolacieho konania nemusí vysporiadať s každou argumentačnou námietkou obvineného, ale môže v princípe poukázať na odôvodnenie súdu nižšieho stupňa, k tomu najvyšší súd uvádza, že pokiaľ skutočne nastane situácia, v ktorej sa odvolací súd stotožňuje s rozhodnutím prvostupňového súdu, opakovaním záverov, ktoré už boli konštatované, by dochádzalo k zbytočnej duplikácii odôvodnenia, môže prevziať odôvodnenie prvostupňového súdu v časti, v ktorej sa s ním stotožňuje. Je pritom potrebné mať na pamäti, že rozhodnutie tak prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu tvoria jednotu.

Ako ďalší dovolací dôvod obvinený uplatnil dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorý bol podľa dovolateľa naplnený tým, že rozhodnutia súdov (okresného a krajského) boli založené na nesprávnom právnom posúdení skutku, ku ktorému súdy dospeli nesprávnym hodnotením dôkazov, čo viedlo aj k nesprávnej aplikácii noriem Trestného zákona a Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku možno dovolanie podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia s tým, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť. V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu súd skúma, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol správne právne posúdený. Do úvahy pritom prichádzajú alternatívy, že skutok mal byť právne kvalifikovaný ako iný trestný čin, alebo že skutok vôbec nie je trestným činom, resp. pri oslobodení spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku je možné použiť dotknutý dôvod dovolania, ak skutok je trestným činom.

Vyššie spomenutý dovolací dôvod napĺňa potom tiež zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, pod čím treba rozumieť napr. nedostatočné posúdenie okolností vyvolávajúcich premlčanie trestného stíhania (§ 87 Trestného zákona), prípadne nesprávne použitie iných právnych predpisov než Trestného zákona, napr. Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, zákona o konkurze a reštrukturalizácii a pod., pokiaľ tieto majú priamy vzťah k právnej kvalifikácii skutku (riešenie predbežných otázok).

Na danom mieste je tiež potrebné zdôrazniť, že pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením (skutkovými závermi), ktoré vo veci urobili súdy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia (čo je zrejmé zo samotného jeho znenia - časť vety za bodkočiarkou). Dovolací súd skutok ustálený v pôvodnom konaní nemôže ani meniť, ani dopĺňať (to neplatí len pre posúdenie dôvodnosti dovolania ministra spravodlivosti podaného podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku).

Inak povedané, vo vzťahu k skutkovému stavu zistenému skôr konajúcimi súdmi, vyjadrenému v tzv. skutkovej vete, môže obvinený v dovolaní uplatňovať len námietky právneho charakteru, nikdy nie námietky skutkové.

Pokiaľ ide o kategóriu námietok skutkového charakteru, tak pod túto spadá tá časť podaného dovolania, v ktorej obvinený rozoberá dôkazy a spochybňuje nimi ustálené skutkové závery s tým, že z vykonaného dokazovania sám vyvodzuje skutočnosti nenachádzajúce odraz v skutkovej vete. Vychádzajúc z obsahu podaného dovolania obvineného možno vo všeobecnosti konštatovať, že obvinený Q. E. v prevažnej časti svojej dovolacej argumentácie len predostiera svoj vlastný názor na hodnotenie dôkazov - odlišný od toho, ku ktorému dospeli súdy nižšieho stupňa a upozorňuje na nedostatky vo vykonanom dokazovaní, čo je však už s poukazom na vyššie uvedené v danom dovolacom konaní (konanom na podklade dovolania obvineného) bezpredmetné.

Záverom k vyššie rozoberaným námietkam skutkovej povahy najvyšší súd uvádza, že na podklade tvrdení o nesprávnom a neúplnom skutkových zistení nemožno vyvodzovať v konečnom dôsledku záver o nesprávnom právnom posúdení, a teda odvolávať sa na aplikáciu dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku na rozdiel od hodnotenia dôkazov z pohľadu ich zákonnosti, čo je už otázkou právnou.

K námietke dovolateľa, že skutok podľa jeho názoru nie je možné kvalifikovať ako trestný čin, najvyšší súd uvádza nasledovné:

Naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podvodu predpokladá existenciu príčinnej súvislosti medzi omylom určitej osoby (resp. neznalosťou všetkých podstatných skutočností) a jej uskutočnenou majetkovou dispozíciou a ďalej príčinnú súvislosť medzi touto dispozíciou na jednej strane a škodou na cudzom majetku a obohatením páchatel'a alebo inej osoby na strane druhej. A preto je nepochybne veľmi dôležité na tomto mieste uviesť, že obvinený poškodeným pri rokovaní zamlčal svoju finančnú situáciu (existenciu pôžičiek od viacerých osôb), čím boli poškodení pri uzatváraní dohôd uvádzaní do omylu, pričom riziká spojené s nakladaním s takto získanými finančnými prostriedkami preniesol obvinený predovšetkým na poškodených. Pričom obvinený bol uzročený s tým, že vzhľadom na svoju finančnú situáciu nebude schopný riadne svoje záväzky splniť, keď mal záväzky rovnakého charakteru, pritom jeho finančné zdroje na krytie týchto záväzkov boli obmedzené – jednak výškou jeho pravidelných mesačných príjmov, ako aj výškou iných záväzkov, ktoré musel v danom čase objektívne znášať. Ak niektorým subjektom obvinený časť požičaných peňazí vrátil (napr. poškodenej T. S.), bolo to možné len v dôsledku toho, že od väčšieho počtu ďalších peňazí vybral. Obvinený vo svojej výpovedi potvrdil, že v čase spáchania skutkov pracoval v HaZZ ako hasič a jeho mzda nepokrývala splátky úverov a pôžičiek, preto peniaze na splátky pokrýval z provízií zo stavebnej činnosti (str. 17 rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica). Obvinený Bc. Q. E. nepoprel, že stavebnú činnosť vykonával načierno na základe ústne dohodnutých provízií, z ktorých v prípade ich splatenia žiadne dane neodvádza. Obvinený teda úmyselne uviedol do omylu množstvo poškodených, čím im spôsobil škodu vo výške 428.109,56 eur. Je potrebné na tomto mieste zdôrazniť, že čo sa týka poškodených, obvinený zneužil ich dôveru využívajúc osobný vzťah, či už partnerský alebo kamarátsky.

Omyl je rozpor medzi predstavou a skutočnosťou a pôjde oň vtedy, keď podvádzaná osoba nemá o dôležitej okolnosti žiadnu predstavu alebo sa domnieva, že sa nemá čoho obávať. Uvedením do omylu páchatel' predstavuje okolnosti, ktoré nie sú v súlade so skutočným stavom veci, pričom môže ísť o klamstvo alebo aj o nepravdivú informáciu. Podstatné skutočnosti zamlčí páchatel', ktorý neuvedie pri svojom podvodnom konaní akékoľvek skutočnosti, ktoré sú rozhodujúce alebo zásadné pre rozhodnutie podvádzanej osoby, pričom pokiaľ by tieto skutočnosti boli druhej strane známe, k plneniu z jej strany by nedošlo. Poškodený môže byť napr. uvedený do omylu aj ohľadne platobnej neschopnosti dlžníka, v prípade pôžičiek o schopnosti dlžníka pôžičku riadne a včas splácať.

Hoci obvinený podradil skutočnosť týkajúcu sa nesprávneho ustálenia škody pod porušenie práva na obhajobu, správe má byť táto skutočnosť subsumovaná pod dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Pokiaľ však obvinený namietal nesprávne ustálenie výšky škody, k tomu najvyšší súd uvádza, že otázka ustálenia výšky škody je otázka rýdzo skutkového charakteru. A tak ako už bolo zo strany najvyššieho súdu viackrát uvádzané, skutkové závery dovolací súd meniť nemôže. Nad rámec uvedeného sa k tomu javí ako účelné dodať, že konajúce súdy sa dostatočným spôsobom vysporiadali s ustálením výšky spôsobenej škody. Rovnako tak nešlo pozornosť najvyššieho súdu, že námietky týkajúce sa výšky škody sú všeobecného charakteru, kde obvinený len abstraktne uviedol svoj nesúhlas s ustálenou výškou škody.

Obvinený vo svojom dovolaní namietal, že podľa neho nedošlo k naplneniu úmyselného zavinenia. Nanajvýš však podľa neho mohlo dôjsť k naplneniu zavinenia, ktoré nemá trestnoprávny charakter. A pokiaľ súdy dospeli k záveru, že zo strany obvineného došlo k naplneniu úmyselného zavinenia, tak vec nesprávne právne posúdili. Takúto interpretáciu najvyšší súd považuje za nesprávnu. Obvinený sa týmto

spôsobom snaží získať svoju beztretnosť, nakoľko je zrejmé, že pre naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podvodu podľa § 221, Trestný zákon vyžaduje úmyselné zavinenie. A to aspoň vo forme nepriameho úmyslu. Práve nepriamy úmysel bol obvinenému zo strany prvostupňového, ako aj odvolacieho súdu jednoznačne preukázaný. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na rozhodnutie R 3/2011, ktoré judikuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom na skúmanie, či bola vykonaným dokazovaním preukázaná subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchaniu trestného činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane tak, ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia.

Dovolateľ ďalej namietal aj skutočnosť, že spáchaný skutok bol posúdený v zmysle osobitého kvalifikačného pojmu, konkrétne podľa § 138 písm. b) Trestného zákona, teda, že bol páchaný po dlhší čas. Čo sa týka páchania trestného činu po dlhší čas je potrebné uviesť, že páchanie činu po dlhší čas sa rozumie pokračovanie v trestnej činnosti po dobu viacerých mesiacov. Súdna prax akceptuje časové obdobie spravidla 6 mesiacov. Obvineného dovolacie námietky však smerovali k skutočnosti, že ak by bol predmetný skutok kvalifikovaný ako pokračovací trestný čin v zmysle § 122 ods. 10 Trestného zákona, nemohol by byť použitý osobitý kvalifikačný pojem v zmysle § 138 písm. b) Trestného zákona. Toto tvrdenie však nemožno považovať za správne, nakoľko tak ako to už správne konštatoval prokurátor vo svojom vyjadrení, kvalifikácia skutku ako pokračovacieho trestného činu za súčasného použitia ustanovenia § 138 písm. b) Trestného zákona je možná a nevylučuje sa. Teda aj pokračovací trestný čin je možné páchať po dlhšiu dobu. A závisí len od dĺžky a intenzity pokračovacieho trestného činu, či bude možné aplikovať § 138 písm. b) Trestného zákona. Ak by teda nastala hypotetická situácia, bolo by možné pokračovací trestný čin posúdiť ako páchaný po dlhší čas bez porušenia zásady „ne bis in idem“. Pokračovanie v trestnej činnosti podľa § 122 ods. 10 Trestného zákona nie je totožné so závažnejším spôsobom konania podľa § 138 písm. b) Trestného zákona. V posudzovanom prípade bola ustálená doba páchania trestnej činnosti v období rokov 2011 až 2015, čo malo na posúdenie závažnosti konania obvineného relevantný vplyv, preto záver konajúcich súdov ohľadne tejto okolnosti možno považovať za správny.

Pokiaľ obvinený namietal opomenutie aplikácie hmotnoprávneho ustanovenia v zmysle § 415 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, a teda, že súdy nevzali pri rozhodovaní do úvahy tzv. obvyklú mieru opatrnosti, ktorú boli poškodení povinní dodržať, aby predišli spôsobeniu škody. K uvedenému je potrebné zdôrazniť, že opakovane ide zo strany obvineného k namietaniu skutkových okolností prípadu, na preskúmanie ktorých nie je dovolací súd oprávnený. Tento prieskum je doménou súdov nižších stupňov. Nad rámec uvedeného najvyšší súd uvádza, že účel predmetnej argumentácie obvineného je zrejmý, a to je vyvinenie sa zo spáchania trestného činu, tým že zodpovednosť „prehodí“ na stranu poškodených a týmto spôsobom sa zbaví tej svojej. Pričom k problematike obvyklej miere opatrnosti sa dostatočným spôsobom vyjadrili konajúce súdy a najvyšší súd sa s ich argumentáciou plne stotožňuje.

Na jednej strane je však potrebné prisvedčiť obhajobe, že poškodení dostatočne nedbali na opatrnosť pri uzatváraní zmlúv a vystavili sa tak riziku vyplývajúcej z uskutočnenej transakcie. Na druhej strane je potrebné zdôrazniť, že k majetkovej dispozícii zo strany poškodených dochádzalo v dôsledku presvedčania a utvrdzovania obvineného, s ktorým boli v úzkom osobnom vzťahu (partnerskom, kolegiálnom, kamarátskom). Obvinený pre svoje aktivity používal výslovne finančné prostriedky získané od poškodených, charakter ich použitia im zamlčoval, ním poskytnuté pôžičky tretím osobám niesli vysoký stupeň rizika, boli bez akéhokoľvek krytia, konal bez podnikateľského oprávnenia.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že skutková veta tak, ako bola ustálená, obsahuje všetky zákonné znaky trestného činu - obzvlášť závažného zločinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c), ods. 4 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), j) Trestného zákona, z ktorého bol obvinený Bc. Q. E. uznaný za vinného a jeho konanie bolo správne právne posúdené v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Zistený skutkový stav bol správne právne kvalifikovaný, pretože obvinený svojím konaním naplnil všetky obligatórne znaky skutkovej podstaty citovaného trestného činu. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Banská

Bystrica, sp. zn. 4Tk/1/2018 na str. 29 až 31 a v podrobnostiach naň odkazuje.

Obsahom dovolania obvineného boli aj námietky týkajúce sa výšky uloženého trestu a porušenie zásad pri ukladaní trestov. Takto koncipované námietky obvinený subsumoval pod dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku. Obsahovo je však potrebné námietky tohto charakteru zaradiť pod dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku. Uvedený dovolací dôvod sa uplatňuje alternatívne, a to v prípadoch, keď bol obvinenému uložený trest vo výmere mimo trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom pre trestný čin týkajúci sa obvineného alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon nepripúšťa pri prejednávanom trestnom čine.

V prvom prípade pôjde o prípady prekročenia hornej hranice príslušnej trestnej sadzby, ale i o nedodržanie dolnej hranice, pokiaľ je určená vrátane nesprávne použitého ustanovenia § 39 Trestného zákona o mimoriadnom znížení trestu. Týka sa to však len tých trestov, pri ktorých je trestná sadzba určená zákonom.

Druhý prípad sa týka situácií, kedy bol obvinenému uložený určitý druh trestu bez toho, aby to zákon pri konkrétnom trestnom čine pripúšťal, pretože uloženie takéhoto trestu je viazané na splnenie určitých podmienok a tieto v danom prípade splnené neboli.

Obvinený v podstate namietal výšku uloženého trestu odvolacím súdom, hoci na rozdiel od prvostupňového súdu, mu tento uložil trest odňatia slobody pri súčasnej aplikácii § 39 ods. 1, 3 písm. c) Trestného zákona, čo malo v konečnom dôsledku za následok zníženie uloženého trestu z pôvodných 11 rokov, ktoré mu boli uložené prvostupňovým súdom na aktuálnych 7 rokov, ktoré mu boli uložené súdom odvolacím. V rámci aplikácie ustanovenia mimoriadneho zníženia trestu súd zohľadnil všetky predpoklady potrebné na jeho uplatnenie, čo patričným spôsobom aj odôvodnil. Čo sa potom týkalo konkrétnej výmery trestu odňatia slobody, odvolací súd správne postupoval podľa § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona, ktorý ustanovuje, že pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu súd nesmie uložiť, trest odňatia slobody kratší ako päť rokov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody aspoň desať rokov. Trestná sadzba pri trestnom čine § 221 ods. 4 Trestného zákona sa pohybuje v rozmedzí 10 až 15 rokov. Odvolací súd u obvineného zistil jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona bez zistenia priťažujúcej okolnosti. Podľa § 38 ods. 3 Trestného zákona, ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu. Na základe modifikovanej trestnej sadzby obvinenému hrozil trest odňatia slobody na 10 rokov až 13 rokov 4 mesiace.

Podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu, alebo vzhľadom na pomery páchatelia má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatelia neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. Odvolací súd uplatnil pri ukladaní trestu § 39 ods. 1, ods. 3 písm. c) Trestného zákona a obvinenému uložil trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, s čím obvinený nesúhlasil a domáhal sa uloženia trestu odňatia na samej dolnej hranici, trestu v trvaní 5 rokov. K uvedenému je však dôležité podotknúť, že v rámci predmetného dovolacieho dôvodu, dovolací súd nemôže skúmať právnu úvahu súdu pri ukladaní trestu v zákonom stanovenej trestnej sadzbe. Nakoľko súd v danom prípade postupoval v súlade s Trestným zákonom, keď uložil trest v zákonom rozpätí s prihliadnutím na § 39 Trestného zákona, nie je možné konštatovať naplnenie predmetného dovolacieho dôvodu, ktorý nie je možné založiť iba na nesúhlase poškodeného s uloženým trestnom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku nebol naplnený, preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.